

Registrul Matricol Unic, un instrument util pentru guvernarea electronică

Alexandru Batali
18 Septembrie 2010

Prof. univ. dr. Radu Mircea Damian,
coordonator științific al RMU

Registrul Matricol Unic (RMU), unul dintre cele cinci proiecte strategice din învățământul superior românesc, își propune realizarea unui sistem informatic integrat, unic la nivel național, privind participanții din sistemul de învățământ superior (SIS) din România, centrat, în primul rând, pe dinamica studenților. RMU va permite obținerea unei imagini coerente a capitalului uman implicat în SIS, precum și a unor informații detaliate ce vor sta la baza formulării și implementării politicilor și strategiilor din domeniul educației. România va dispune, astfel, de un instrument important, care va stimula creșterea transparenței și competitivității SIS, facilitarea procesului de management al calității, prin date ce vor fi raportate în timp real. Prof. univ. dr. Radu Mircea Damian, coordonator științific al RMU, ne-a introdus în „laboratorul” acestui proiect, ocazie cu care am aflat care sunt rezultatele primelor „experimente”.

Cum se va reuși prin acest proiect reformarea SIS?

În România, conceptul de reformă este privit în mod extrem de diversificat. Reforma nu înseamnă numai schimbare de structuri, ci, în primul rând, schimbarea în bine a unor mentalități, ceea ce este mult mai dificil. Printre acestea, corectitudinea datelor constituie suportul necesar, desigur nu și suficient, și care nu înlocuiește preocuparea permanentă pentru calitate, pentru „lucrul bine făcut”.

RMU este, deci, o componentă a unui proces mai amplu de modernizare a SIS și de corelare a acestuia cu viața economică și socială. Subliniez, însă, că acest proiect nu este singurul proiect co-finanțat din fonduri structurale, care urmărește acest obiectiv. Menționez că schimbările în bine în SIS și în educație, în general, pot să apară numai ca rezultat al unor acțiuni ample, susținute pe termen lung. Celelalte proiecte implementate la nivelul Ministerului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului (MECTS) se desfășoară tocmai în acest scop.

RMU poate deveni singura modalitate prin care se poate evita eliberarea de diplome universitare false. Cât de importantă este pentru sistemul românesc de învățământ componenta de credibilitate?

RMU nu este singura modalitate, dar constituie o „condiție inițială”, esențială, pentru urmărirea traseului educațional al studentului care intră în SIS. O diplomă falsă (ca document), obținută fără ca absolventul să fi parcurs realmente întreg ciclul de pregătire universitară, este o noțiune diferită față de o diplomă eliberată „fără drept”. Aici, RMU poate avea un rol decisiv. Miza este deosebit de importantă pentru SIS din România, cuvântul cheie fiind într-adevăr „credibilitate”. Aceasta începe cu documentul de studii și se termină cu setul de „rezultate ale învățării”, pe care le numim în mod curent, și poate puțin impropriu, și „competențe” dovedite de absolvent. Cele două aspecte sunt strâns legate, înscrierea efectivă la studii și parcurgerea reală de către student a ciclului de studii fiind condiții determinante pentru a putea spera în rezultatele așteptate ale pregătirii.

Care vor fi principalele elemente care vor determina securizarea documentelor? Cum se va pune ordine în informațiile din sistemul universitar prin crearea acestei baze naționale de date?

RMU nu este un repozitoriu de documente, datele fiind stocate în baze de date. Din punctul de vedere al securității, RMU este construit plecând de la respectarea prevederilor legale privind prelucrarea datelor cu caracter personal, la care se adaugă module de semnătură electronică. Securizarea bazei de date este în responsabilitatea directă a universității, la nivel local, și a structurii de gestionare a RMU, la nivel național. Accesul se va face reglementat, prin proceduri controlate și de către persoane abilitate, existând o componentă de trasabilitate a accesului. Astfel, sunt împiedicate tentativele de fraudă, fals etc. Menționez că toate

datele primare sunt înregistrate și păstrate la universități, cu respectarea legislației privind protecția datelor personale.

RMU va reprezenta, totodată, un instrument de realizare în România a ceea ce se cheamă guvernare electronică. Cum va funcționa sistemul informatic integrat?

Într-adevăr, RMU este gândit și ca instrument de „guvernare electronică” la nivel național, cu două componente integrate. Componenta locală, la nivel de universitate, extrage informații din bazele de date existente și dă posibilitatea completării și corectării acestora. Universitățile care nu au încă sisteme informatice dezvoltate vor dispune de o facilitate electronică pentru introducerea efectivă a datelor privind studenții. Componenta centrală are un dublu rol în sistem: primește datele de la universități și comunică cu acestea pentru actualizare, poate analiza global datele de sistem și realiza rapoarte complete privind studenții care sunt înscriși în RMU.

Până în 2011, universitățile vor fi obligate să pună la dispoziție datele tuturor studenților pe care îi au înscriși. Cum au răspuns instituțiile din învățământul superior față de această obligație? În ce stadiu se află procesul de centralizare a informațiilor?

Procesul de centralizare a datelor reprezintă una dintre etapele finale ale proiectului, care va începe după instalarea completă a aplicației informatice atât la universități, cât și la structura centrală a RMU. Colectarea datelor se face etapizat, începând cu studenții care intră în sistem în anul I și cu studenții care ies din sistem, ca absolvenți ai ultimului an de studii. În această direcție s-a făcut un pas important, universitățile având obligația, stabilită printr-un ordin al MECTS, să înregistreze la admiterea în anul universitar 2010-2011 toate informațiile necesare RMU.

Proiectul și, implicit, înființarea RMU au fost bine primite de majoritatea universităților de stat și particulare din România. Deși participarea nu este în acest moment obligatorie, invitația a fost adresată tuturor instituțiilor de învățământ superior, până în prezent răspunzând peste 80 de universități. Odată cu dezvoltarea aplicației electronice ne așteptăm ca numărul acestora să crească, având în vedere avantajele oferite de proiect, inclusiv materiale, în perspectiva de reglementare pe care o deschide proiectul Legii educației. Discuțiile purtate cu confederațiile studențești legal constituite din România au fost deosebit de utile și încurajatoare, studenții au înțeles necesitatea acestui instrument și faptul că, prin eliminarea posibilităților de fraudă, diplomele universitare pe care le vor obține se vor bucura de o credibilitate sporită.

Care vor fi principalele beneficii rezultate din elaborarea RMU pentru diferite categorii: angajatori, studenți, absolvenți?

În sinteză, beneficiile principale ale RMU, pentru toate categoriile de beneficiari, ar putea fi enumerate după cum urmează:

- ordine - prin date exacte, în timp real și la diferite momente de raportare; rezolvă astfel o problemă dificilă, numărul de studenți având o anumită dinamică, iar momentele de raportare putând fi diferite, în funcție de necesități (finanțare, calitate, fundamentări de decizii etc.);
- posibilitatea de raportare corectă - permite întocmirea de rapoarte care să reflecte anumite realități ale stării sistemului, constituind o bază de decizie pentru universități și pentru politicile universitare;
- reducerea posibilității de fraudare - conferă încredere în diplomele românești, în beneficiul studenților, absolvenților și angajatorilor, care vor avea posibilitatea să se informeze mai ușor și mai sigur asupra datelor pe care absolvenții le prezintă în cererea de angajare.

Care sunt rezultatele parțiale ale implementării acestui proiect? Ce au relevat analizele făcute la nivel instituțional, internațional și la nivelul autorităților și instituțiilor centrale?

În prezent, proiectul se află în etapa de dezvoltare a aplicației informatice (N. Red: de către SC Indaco Systems SRL & SC CCT SRL), pe cele două componente. Nu cred că descrierea în detaliu a activităților desfășurate, care au implicat un volum de muncă important, constituie obiectivul principal al acestei discuții. Doresc să arăt numai că echipa proiectului a interacționat în mod direct cu rectoratele și cu reprezentanții desemnați ai universităților. Inițial, a fost elaborat și transmis universităților un chestionar de analiză la nivel instituțional, în urma analizei căruia au fost stabilite tipurile de date care se vor colecta, cerințele conceptuale pentru aplicațiile electronice, cerințele privind funcționarea etc.

Analizele efectuate la diferite niveluri au scos în evidență un mare număr de informații extrem de utile. Astfel, analiza de la nivel instituțional a identificat practicile și resursele utilizate în prezent la nivelul sistemelor de gestiune a studenților din instituțiile de învățământ superior din România. La nivel internațional, s-a observat că fiecare sistem național este caracterizat de o anumită particularitate, în funcție de modul de organizare și subordonare (exemplu: Cehia, SUA și Anglia). Totodată, la nivel central, au fost identificate elemente importante (cerințe și necesități) de la nivelul principalelor instituții centrale, în ceea ce privește evidența studenților.